

Sant Adrià del Besòs, l'exemple més clar

¿Qui vol uns Mossos impopulars?

A algú li interessa que els Mossos d'Esquadra assumeixin una sèrie de competències que cremin la seva imatge davant la població de Catalunya.

La recent intervenció dels Mossos d'Esquadra a Sant Adrià del Besòs ha confirmat una sospita que ja és generalitzada: a la policia autonòmica de Catalunya li van reservant les feines més brutes dins del camp de les tasques policials. Les càrregues contra els pagesos de l'avellanera a començaments d'aquest any, les intervencions degudes a les protestes contra el Pla de Residus i, molt més recentment, les increïbles escenes de violència viscudes al Besòs no són més que la punta de l'iceberg del que sembla una estratègia dissenyada per desprestigiar els Mossos.

Ningú dubta que totes les intervencions policials esmentades formen part de les actuacions que ha d'efectuar una policia integral. La disfunció es produeix quan un cos de policia *només* realitza aquest tipus de funcions. A Sant Adrià del Besòs, per exemple, hi va haver una més que estranya desídia de la policia espanyola a l'hora d'ajudar els Mossos a plantar cara a la situació. Com ens ha comentat un responsable sindical de la policia autonòmica, "potser algú volia que els mossos ens equivoqués-sim".

El problema, però, té arrels més profundes. Malgrat que l'estatut d'autonomia defineix clarament que els cossos i les forces de seguretat de l'estat només gaudiran en exclusiva dels serveis policials de caràcter extracomunitari i supra-comunitari (vigilància de ports, aeroports, fronteres, etc.) el govern espanyol s'ha entestat a obstaculitzar el desplegament competencial i territorial dels mossos. La recent signatura dels acords Pujol-Corcuera en matèria de desplegament de la policia autonòmica només han servit per a *carregar* els mossos amb una de les feines més obscures i



allunyades de la societat que pot exercir un cos policial: la vigilància de presons, fins ara exercida per la Guàrdia Civil. El bo del cas és que aquesta nova competència absorirà un terç de les pròximes promocions de la policia autonòmica de Catalunya. Aquest percentatge representa una hipoteca molt gran per al desenvolupament futur dels mossos, que pròximament hauran també de començar a vigilar els edificis dels jutjats i a fer-se càrrec del transport de presos d'un centre penitenciari a un altre, o als hospitals penitenciaris. Així, una gran part del contingut policial dependent de la Generalitat de Catalunya estarà realitzant tasques que la població no podrà apreciar. Al carrer, fent de policia *de veritat*, hi haurà la policia nacional. I a comarques, regulant el trànsit i patrullant per la ruralia, la Guàrdia Civil. Precisament cal fer notar que cap dels guàrdies civils que abans vigilaven les presons i que ara han estat substituïts pels mossos ha mar-

xat de Catalunya. Així doncs, queda més clar que mai que el govern espanyol no té cap intenció d'aplicar a Catalunya un model policial de substitució com el que gaudeix el País Basc. Ben al contrari, els professionals de la policia autonòmica catalana es veuen obligats a ser integrants d'un cos policial *complementari* als cossos i forces de seguretat de l'estat, i a més en situació de subordinació.

¿LA TERCERA OCUPACIÓ DE CATALUNYA?

La Junta de Seguretat, organisme paritari entre l'estat i la Generalitat, és l'eina que fa servir Madrid per aplicar la contínua interpretació restrictiva que des del govern central es fa de tots els acords signats en matèria d'ordre públic amb la Generalitat de Catalunya. I en aquest camp es distingeix especialment el governador civil de Barcelona, Ferran Cardenal, que va arribar a tractar públicament els mossos de poc menys que d'amateurs.

El bloqueig de la Junta de Seguretat permetrà al govern central arribar a la conjuntura del 92 amb un model d'ordre públic totalment controlat pels cossos i forces de seguretat de l'estat. Un fet palpable ho demostra: la Guàrdia Civil es va desplegar avui a Catalunya més que mai. Responsables sindicals dels mossos han expressat el seu temor que els contingents policials que ja arriben a Catalunya amb motiu de les Olimpíades, més els que encara estan per arribar, després no tornin a les seves destinacions d'origen. Aquesta gran operació de desplegament policial que viurà el Principat pròximament ha estat qualificada per aquestes mateixes fonts com "la tercera ocupació de Catalunya", després de 1714 i 1939.

Així les coses, no és estrany que la

moral entre els membres de la policia autonòmica sigui baixa. O millor dit, que ara molts mossos pensin que la seva il·lusió de constituir-se en policia integral, moderna i al servei de la societat catalana ha quedat avortat gairebé de

forma definitiva. La sensació dins del cos de policia autonòmica és que hi ha un potencial humà molt desaprofitat i infravalorat. ¿Quin jove voldrà ser mosso d'esquadra si sap que molt possiblement només podrà vigilar presons, transportar

presos d'un lloc a l'altre i, si intercepta algun individu cometent un delictes, entregar-lo a la policia espanyola? En aquest punt, cal buscar responsables i aquests tenen noms i cognoms.

CARDENAL, FISCAL

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya defineix en alguns dels seus articles les funcions de la Junta de Seguretat: "Es crea la Junta de Seguretat, formada per un nombre igual de representants del govern i de la Generalitat, amb la missió de coordinar l'actuació de la policia de la Generalitat i de les forces i els cossos de seguretat de l'estat" (la cursiva es nostra). Però Cardenal ho deu haver entès així: "Es crea la Junta de Seguretat (...), amb la missió de fiscalitzar i bloquejar l'actuació de la policia de la Generalitat". Si no és així, no s'entén el paper que Cardenal ha fet aquests últims anys com a representant de l'estat en la dita Junta de Seguretat. Ferran Cardenal, que com ja hem esmentat anteriorment no s'ha estat de fer afirmacions de menyspreu posant en dubte la professionalitat dels Mossos, s'ha revelat com el personatge clau de la història del bloqueig de la policia autonòmica. Ben cert és, però, que Cardenal es limita a fer la feina que li manen els respectius ministres d'Interior...

Avui a l'estat espanyol hi ha dos cossos de policies autonòmiques, el basc i el català, i un més en procés constituent, el galleg. La policia de Galicia estarà formada per policies nacionals sota les ordres de Manuel Fraga (per fi ja té el que volia), i per tant no se n'espera res de seriós. L'Ertzaintza ha demostrat ja que cada cop més actua com una veritable policia, i enmig de gallecs i bascos, els Mossos d'Esquadra, un gran projecte de futur que pot quedar avortat per la bel·ligerància i les fosques estratègies del govern espanyol.

Les iniciatives de la societat civil catalana, l'esforç negociador del govern de la Generalitat i la progressiva professionalització dels membres de la policia autonòmica catalana poden ser inútils per a contribuir al desplegament definitiu dels Mossos d'Esquadra. L'experiència dels últims anys ha demostrat que, si Madrid no vol, Catalunya no tindrà policia pròpia. I Madrid no vol.

Eduard Voltas



Quan es perd el sentit del ridícul

Una dècada després de funcionar l'Estatut d'Autonomia de Catalunya-Principat, l'ordre públic i la veritable policia del poble català continua sent la policia estatal, encara que desmoralitzada i desplaçada per la presència de la seguretat privada.

A Catalunya el caos institucional i un inexistent model policial han portat a la gran problemàtica d'una desmoralització dels sectors més dinàmics, que durant anys tant a nivell municipal com de la Generalitat havien promogut i proposat el model policial Policia de Catalunya, que fou intel·ligentment presentat per Macià Alavedra, llavors conseller de Governació, i aprovat aclaparadorament pel Parlament de Catalunya.

Després el model Policia de Catalunya ha estat arraconat i s'ha passat a la política de *volada de coloms* de l'actual conseller Josep Gomis, que ens ha portat a la situació límit actual, als imprementables acords Corcuera-Pujol, als serrells de la policia autonòmica i a acceptar com a gran competència la vigilància de les presons catalanes substituint la Guàrdia Civil per així permetre que aquests vigilin els pobles de Catalunya. Un gran servei a la reconstrucció nacio-

nal de Catalunya...

I aquesta situació paradoxalment es dona quan la majoria dels sindicats de la policia estatal a Catalunya insisteixen a voler marxar a altres punts de l'estat, i amb perplexitat també veuen que la classe política de Catalunya i les seves institucions desaprofiten una vegada més aquesta oportunitat històrica que junt amb l'oportunitat perduda, ja avui, de la seguretat dels Jocs Olímpics podria haver significat la raó i l'element dinamitzador, i també l'oportunitat per a construir una veritable policia de Catalunya suma de la nostra policia local i autonòmica.

El complex d'inferioritat i la manca de sentit d'estat han portat l'actual govern de la Generalitat a perdre fins i tot el sentit del ridícul, quant a la seguretat de Catalunya, desmoralitzant centenars de joves catalans de la nostra policia local i autonòmica que havien cregut que podrien arribar a ser algun dia policies de Catalunya.

Miquel Sellarés

Ex-director general de Seguretat
Ciutadana.